

Verslag Studiedag Biogas-E vzw:

Vergisting op boerderijschaal II

Subsidie voor vergisting?

Een groot deel van de dag werd gewijd aan de mogelijke steunmaatregelen voor vergisting op boerderijschaal. Hierbij is het belangrijk om elke steunmaatregel te zien in het licht waarvoor die in het leven geroepen is, en voor wie de steunmaatregel in hoofdzaak bestemd is. Op die manier kan men makkelijker begrijpen hoe en waarom de voorwaarden en modaliteiten van de steunmaatregel tot stand kwamen.

Zo is het duidelijk dat steun vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) in hoofdzaak bedoeld is om nevenactiviteiten op bestaande en 'gezonde' landbouwbedrijven te stimuleren en ondersteunen. Belangrijk hierbij is dat de reguliere landbouwactiviteiten centraal blijven staan, en dit zowel op het vlak van tijdsinvestering als inkomen. Indien aan deze (en enkele andere) voorwaarden wordt voldaan, kan men in principe 30 % steun krijgen voor de complete vergistinginstallatie. Maar het is duidelijk dat vergistinginstallaties die geen verlenging zijn van de bestaande activiteiten op het bedrijf moeilijk steun zullen krijgen vanuit het VLIF. De concrete voorwaarden en modaliteiten kan men nalezen op www.biogas-e.be

Met de ecologiepremie zit het anders. Deze is niet zozeer in het leven geroepen om de landbouwers te ondersteunen maar eerder om ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest te stimuleren. Vergisting valt daar onder en indien de landbouwer niet aan de voorwaarden van het VLIF kan voldoen lijkt het logisch dat hij probeert om de ecologiepremie van ongeveer 17,5 % te bekomen. Ecologiepremie en VLIF-steun zijn echter niet cumuleerbaar met elkaar. Ze zijn (elk afzonderlijk) wel cumuleerbaar met de *verhoogde investeringsaftrek*, net omdat deze eigenlijk geen subsidie is maar een bijkomende aftrek op de belastbare winst voor energiebesparende investeringen. Het is dus een fiscaal voordeel waarbij een bijkomend percentage van de aanschaffingsprijs of beleggingwaarde van een investering vrijgesteld wordt van belasting, bovenop de gewone investeringsaftrek. De verhoogde investeringsaftrek bedraagt sinds kort 14,5 % (voorheen 13,5 %). Dit betekent concreet dat 14,5 % van de investering vrijgesteld wordt van belasting. Indien men dit zou omrekenen komt dit neer op een nettovoordel van ongeveer 4,8 % van het investeringsbedrag. Net zoals op de studiedag van vorig jaar werd opgemerkt dat deze steunmaatregel -merkwaardig genoeg- nog maar weinig succes kent. Toch is dit een interessante steunmaatregel waarbij aan weinig voorwaarden voldaan dient te worden.

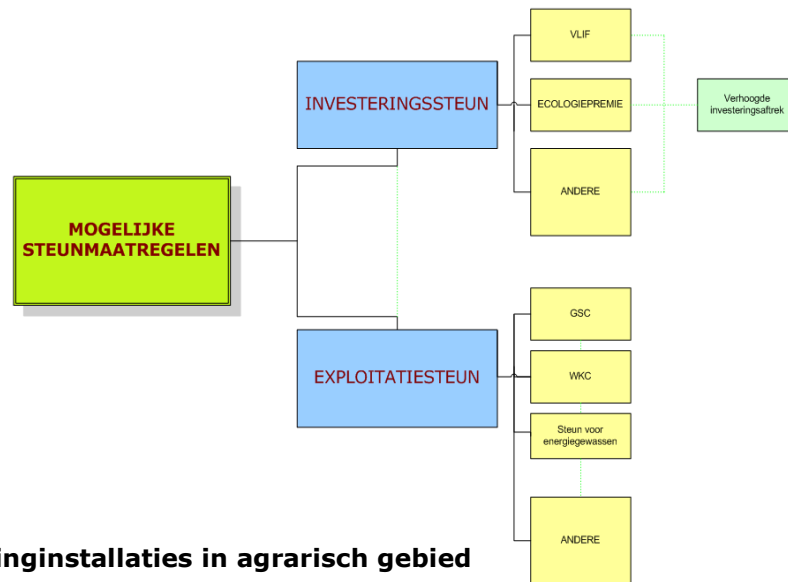
Men dient er wel rekening mee te houden dat men op alle (investerings-) subsidies belastingen betaalt, behalve op de investeringsaftrek (omdat dit net een vrijstelling van belasting is...)

Bij de steunmaatregelen voor exploitatie blijven de groenestroomcertificaten nog steeds het belangrijkste inkomen voor de exploitant. Indien hij/zij de geproduceerde

warmte voldoende benut dan kunnen de hiervoor verkregen *warmtekrachtcertificaten* de kers op de taart betekenen. Het is dan ook een uitdaging voor iedere exploitant om zoveel mogelijk warmte te hergebruiken. In de praktijk wordt hierbij voornamelijk gedacht aan het drogen van de mest of aan het verwarmen van serres. Het is echter aan de landbouwer om zijn creativiteit en vindingrijkheid te laten spelen om de warmte zo goed mogelijk aan te wenden. De overheid helpt daarbij graag een handje en voorziet sinds kort een extra bonus voor wie met de rookgassen van de warmtekrachtkoppeling (WKK) aan CO₂-bemesting doet. Meer informatie hierover kan u binnenkort verkrijgen via onze website.

Inplanting vergistinginstallaties in agrarisch gebied

Een belangrijk pijnpunt bij de implementatie van vergistinginstallaties in agrarisch gebied vandaag de dag is het verkrijgen van de bouw- en milieuvergunning. Dit heeft twee belangrijke oorzaken. Enerzijds een wetgevend kader dat vergisting eigenlijk niet erkent en anderzijds de weerstand van de onmiddellijke omgeving die in sommige gevallen opduikt, al dan niet met terechte vrees en argumenten. Verschillende partijen hebben dan ook lange tijd gepleit voor de opmaak van een omzendbrief waarin de inplanting van vergistings- en mestverwerkingsinstallaties behandeld wordt. Deze omzendbrief zat op het moment van de studiedag in de laatste rechte lijn en werd om die reden kort toegelicht. Het positieve aan deze omzendbrief is dat deze ondertekend werd door zowel minister Peeters als zijn collega's Leterme en Van Mechelen. Op die manier zal de omzendbrief zeker aan draagkracht winnen.

Het feit dat deze omzendbrief vergisting en mestbehandeling beschouwt als een noodzakelijke schakel in het agrarisch gebeuren is belangrijk voor de sector. De brief geeft een duidelijk signaal naar de adviesverlenende instanties dat vergisting wel degelijk noodzakelijk is, ook in agrarisch gebied. Uiteraard dient bij de inplanting aan bepaalde voorwaarden voldaan te worden. Die moeten geval per geval bekeken worden. De omzendbrief schetst dit kader om deze voorwaarden te toetsen. Zo dienen kleinschalige installaties (tot 60.000 ton) gemakkelijker vergund te worden in agrarisch gebied. Grotere installaties dient men bij voorkeur in te planten in *structureel aangetast (agrarisch) gebied*.

Er dient echter steeds voldaan te worden aan de voorwaarde dat minimum 60 % van de inputstromen afkomstig moet zijn van de land- en tuinbouw, of omgekeerd, dat maximum 40 % van de inputstroom mag bestaan uit secundaire grondstoffen of

organisch-biologisch afval. De ministers erkennen ook het potentieel bij loonwerkers en coöperaties. Daarom wordt duidelijk bepaald dat ook deze personen een installatie zouden moeten kunnen inplanten in agrarisch gebied (mits voldaan is aan de andere voorwaarden uiteraard).

Vette jaren met energiegewassen?

In de namiddag werd dieper ingegaan op energiegewassen voor vergisting. Indien men er de literatuur op naslaat ziet men al snel door de bos de bomen (of de maïs) niet meer. Er wordt met cijfers en opbrengsten gegoocheld en het lijkt soms wel alsof de vette jaren voor de landbouwer zijn aangebroken. Een en ander dient echter in de juiste context geplaatst te worden. Zo zijn de biogasopbrengsten niet alleen afhankelijk van het ras maar eveneens van heel wat andere factoren zoals bv. de bodemsoort, het klimaat, het oogsttijdstip en de oogstomstandigheden, maar ook van toevalligheden (bv. ziekte, windval, enz.). Anderzijds speelt ook de manier van valorisatie van het biogas een sterke rol bij het berekenen van het rendement. Met welke motor en motorrendement werkt men? Hoeveel uren kan de motor draaien per jaar, etc.

Het lijkt aangewezen om zich bij de berekeningen op voorhand goed te informeren en te werken met cijfers die nu reeds gehaald worden in de praktijk bij vergelijkbare installaties of omstandigheden. Op die manier komt men niet voor verrassingen te staan, tenzij misschien in positieve zin. Uit voorbeeldberekeningen van Biogas-E vzw blijkt immers dat men tot dubbel zoveel oppervlakte nodig heeft om dezelfde energie te produceren wanneer men met voorzichtige cijfers rekent dan wanneer men op de verschillende vlakken met optimistische cijfers rekent. De parameters (biogasopbrengst, methaangehalte, rendement van de motor, etc.) rekenen zich immers cumulatief door en op die manier kan men zich snel *rijk rekenen*.

Verschiede energiegewassen kunnen worden ingezet voor vergisting en deze hebben ook belangrijke voordelen. Zo zijn ze beschikbaar aan (relatief) constante kwaliteit. Ze zijn hygiënisch betrouwbaar en bieden milieuvergunningsmatig ook weinig problemen. Bovendien kan men door *energiegewasrotaties* (meerdere culturen per jaar) de biomassaproductie optimaliseren. Het inzaaien van een groenbemester kan in dit geval soms aangewezen zijn om de bodem te onderhouden.

Er worden hier en daar ook veelbelovende resultaten gehaald door *intercropping* (gemengde culturen) van maïs met zonnebloem. De hoge biogasopbrengst wordt hierbij niet veroorzaakt door een hoger drogestofgehalte maar eerder door een hoger vetgehalte door het bijmengen van de zonnebloem in de silage. Ook *Sudangras* en *Sorghum bicolor* zijn interessante opties voor vergisting omdat deze planten in staat zijn om op korte termijn een grote hoeveelheid biomassa te produceren. De teeltkosten voor het gewas in combinatie met de mogelijke opbrengst zijn echter steeds van doorslaggevende aard om uit te maken of een gewas interessant is of niet.

Hét energiegewas bij uitstek voor vergisting blijkt echter nog steeds maïs te zijn. En dat is niet toevallig. Vergisting van maïs is een zéér efficiënte manier om hernieuwbare energie te produceren. Biogas uit maïs blijkt in veel gevallen zelfs meer energie op te leveren dan andere gewassen en omzettingmethoden zoals productie van plantaardige olie of biodiesel uit koolzaad. Het is dan ook niet verwonderlijk dat men zich voor vergisting vandaag de dag voornamelijk concentreert op maïs als energiegewas. Tegelijkertijd is het net wel verwonderlijk

dat biogas uit maïs niet méér gestimuleerd en ondersteund wordt van overheidswege. De premie voor de teelt van energiegewassen van 45 euro per ha kan nu eenmaal niet beschouwd worden als een sterke stimulans.

Biogas-E vzw zal in de toekomst echter blijven pleiten voor een hogere ondersteuning voor de vergisting van energiegewassen. Vlaanderen beschikt immers over een klein landbouwareaal en het is duidelijk dat dit maximaal en met de beste omzettingstechnologieën ingezet dient te worden. Bovendien ligt de meerwaarde bij vergisting op boerderijschaal bij de landbouwer zelf, een voordeel dat men niet naast zich kan neerleggen wil men de Vlaamse landbouw een duwtje in de rug geven.

Met dank aan onze sponsors:

BIO-DYNAMICS® n.v.
Brusselse Steenweg 713 B-
9050 Gent
tel.: 09 210 31 60 fax.:
09 210 31 65
info@bio-dynamics.be

Voor meer info over het programma of voorbijge evenementen, zie:
<http://www.biogas-e.be/Platform/Evenementen.htm>